

Una Església que cuina

Estimats diocesans,

És un fet: els programes televisius de cuina s'han posat de moda. En desconec els motius. És ben cert que la manera d'entendre els àpats té molta relació amb la manera d'encarar la vida de cada dia –almenys en aquesta part del planeta on ens trobem–. Els plats més succulents, i també els més casolans, necessiten una preparació. Cada ingredient és únic, important. Els grans cuiners –perdoneu la meva ignorància– són autèntics savis que observen la creació i tot allò que Déu ens dona a través d'ella, per afirmar i defensar que tots els productes comestibles són meravellosos. El més impressionant són les combinacions que poden arribar a fer. Algunes composicions gastronòmiques són plenes de gustos, textures i ingredients xocants. Amb tot, es tracta de plats que saben trobar un equilibri, és a dir, una combinació òptima per ser degustats i gaudits.

Quan això ho traslладem al món eclesial, hem d'afirmar, amb totes les lletres, la dignitat de tota persona i, encara més, el valor altíssim dels drets humans. L'Església no es mostra ni confusa ni al marge de l'interès de sostenir, acompanyar i facilitar que dins d'ella tothom sigui respectat, acollit i profundament estimat. Encara més, el fet de reconèixer el valor de cada persona, pel que és i no pel que té, senzillament perquè ha estat volguda per Déu des de sempre, comporta que constantment l'Església cuini, és a dir, configuri òptimament maneres de vida que recolzin el bé comú i la convivència pacífica. Els plantejaments d'una Església feliç apunten a l'elaboració de decisions econòmiques i polítiques que permetin més i millor l'amistat social, la fraternitat universal. A l'hora de la veritat, no és quelcom fàcil, ho sabem prou. La distància entre el que diem, el que volem i el que fem sempre existeix, poc o molt. Les diferències d'ingredients –de persones– no malmeten, però, la possibilitat de trobar un consens real; simplement fan que el procés de cocció sigui més elaborat. Una Església feliç és l'Església que cuina, és a dir, que harmonitza totes les persones en una sola comunió amb Déu, sense excloure mai ningú, sense edulcorar ni restar mai la llibertat de cap membre.

No trobem en els evangelis un Jesús que cuini, gastronòmicament parlant. Ens adonem, això sí, d'un Jesús que s'asseu a taula amb tothom, sigui qui sigui. Al voltant de la taula es genera la fraternitat, la relació, el compartir més senzill i quotidià. Es parla de tot, del cel i de la terra, de les coses més senzilles i quasi de les més profundes. Jesús no és aliè a la cultura de la taula, que és la cultura de la fraternitat. Recordem amb facilitat el darrer sopar de Jesús amb els seus deixebles, però també el dinar amb Zaqueu i les vegades que els seus deixebles han d'alimentar-se del que poden agafar del camp en dissabte.

Per a nosaltres, d'entre tots els àpats, el que veritablement anhelem és el de l'Eucaristia. Allí Jesús es fa aliment per a nosaltres. Sant Agustí animava els seus contemporanis a ser veritablement allò que menjaven, «pa partit» per als altres. L'Eucaristia fa l'Església –continuava sant Agustí–, i l'Església fa l'Eucaristia. Que sigui, doncs, l'àpat fraternal de Jesús, «font i cimal» de la vida cristiana, de l'Església santa i feliç que Déu somia. És en la mateixa litúrgia que el qui presideix reconeix la felicitat dels qui participen: «Feliços els convidats a la taula del Senyor». Aquests som nosaltres, els qui, diumenge rere diumenge, rebem Jesús mateix, ens alimentem d'Ell i prosseguim el nostre camí cap a la plenitud, cap a la felicitat. Bon profit.

Amb la meva benedicció i afecte,

Daniel Palau Valero Bisbe de Lleida

Una Iglesia que cocina

Queridos diocesanos:

Es un hecho: los programas televisivos de cocina se han puesto de moda. Desconozco los motivos. Es bien cierto que la manera de entender las comidas tiene mucho que ver con la manera de afrontar la vida cotidiana –al menos en esta parte del planeta en la que nos encontramos–. Los platos más succulentos, y también los más caseros, necesitan una preparación. Cada ingrediente es único, importante. Los grandes cocineros –perdonad mi ignorancia– son auténticos sabios que observan la creación y todo aquello que Dios nos da a través de ella, para afirmar y defender que todos los productos comestibles son maravillosos. Lo más impresionante son las combinaciones que pueden llegar a hacer. Algunas composiciones gastronómicas están llenas de sabores, texturas e ingredientes sorprendentes. Con todo, se trata de platos que saben encontrar un equilibrio, es decir, una combinación óptima para ser degustados y disfrutados.

Cuando trasladamos esto al mundo eclesial, debemos afirmar, con todas las letras, la dignidad de toda persona y, aún más, el altísimo valor de los derechos humanos. La Iglesia no se muestra ni confusa ni ajena al interés por sostener, acompañar y facilitar que dentro de ella todos sean respetados, acogidos y profundamente amados. Más aún, el hecho de reconocer el valor de cada persona, por lo que es y no por lo que tiene, sencillamente porque ha sido querida por Dios desde siempre, comporta que constantemente la Iglesia cocine, es decir, configure de manera óptima formas de vida que favorezcan el bien común y la convivencia pacífica. Los planteamientos de una Iglesia feliz apuntan a la elaboración de decisiones económicas y políticas que permitan más y mejor la amistad social, la fraternidad universal. A la hora de la verdad, no es algo fácil, lo sabemos bien. La distancia entre lo que decimos, lo que queremos y lo que hacemos siempre existe, en mayor o menor medida. Las diferencias de ingredientes –de personas– no perjudican, sin embargo, la posibilidad de encontrar un consenso real; simplemente hacen que el proceso de cocción sea más elaborado. Una Iglesia feliz es la Iglesia que cocina, es decir, que armoniza a todas las personas en una sola comunión con Dios, sin excluir nunca a nadie, sin edulcorar ni menoscabar jamás la libertad de ningún miembro.

No encontramos en los evangelios a un Jesús que cocine, gastronómicamente hablando. Sí nos damos cuenta, en cambio, de un Jesús que se sienta a la mesa con todos, sean quienes sean. Alrededor de la mesa se genera la fraternidad, la relación, el compartir más sencillo y cotidiano. Se habla de todo, del cielo y de la tierra, de las cosas más sencillas y casi de las más profundas. Jesús no es ajeno a la cultura de la mesa, que es la cultura de la fraternidad. Recordamos fácilmente la última cena de Jesús con sus discípulos, pero también la comida con Zaqueo y las veces en que sus discípulos tienen que alimentarse de lo que pueden recoger del campo en sábado.

Para nosotros, de entre todas las comidas, la que verdaderamente anhelamos es la de la Eucaristía. Allí Jesús se hace alimento para nosotros. San Agustín animaba a sus contemporáneos a ser verdaderamente aquello que comían, «pan partido» para los demás. La Eucaristía hace la Iglesia –continuaba san Agustín–, y la Iglesia hace la Eucaristía. Que sea, pues, la comida fraterna de Jesús, «fuente y culmen» de la vida cristiana, de la Iglesia santa y feliz que Dios sueña. Es en la misma liturgia donde quien preside reconoce la felicidad de quienes participan: «Felices los invitados a la mesa del Señor». Estos somos nosotros, quienes, domingo tras domingo, recibimos al mismo Jesús, nos alimentamos de Él y proseguimos nuestro camino hacia la plenitud, hacia la felicidad. Buen provecho.

Con mi bendición y afecto,

Daniel Palau Valero Obispo de Lleida